

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä lokakuuta 2011 *

Asiassa C-506/10,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Amtsgericht Waldshut-Tiengen (Saksa) on esittänyt 22.9.2010 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 21.10.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Rico Graf ja

Rudolf Engel

vastaan

Landratsamt Waldshut,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (esittelevä tuomari) ja J. Malenovský,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: N. Jääskinen,
kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Rudolf Engel, edustajanaan Rechtsanwalt H. Hanschmann,

- Landratsamt Waldshut, edustajanaan Rechtsanwalt M. Núñez-Müller,

- Euroopan komissio, asiamiehinä F. Erlbacher ja S. Pardo Quintillán,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimuksen, joka allekirjoitettiin Luxemburgissa 21.6.1999 (EYVL 2002, L 114, s. 6; jäljempänä sopimus), asian kannalta merkityksellisten määräysten tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Sveitsin kansalainen Rico Graf ja Saksan kansalainen Rudolf Engel sekä Landratsamt Waldshut ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu on sovellettavan lainsäädännön mukaisesti kieltäytynyt hyväksymästä kahden ensiksi mainitun välillä tehtyä maanvuokrasopimusta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Sopimus

- 3 Sopimuksen 1 artiklan a ja d alakohdan mukaan sopimuksen tavoitteena on muun muassa myöntää Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisille maa-hantulo- ja oleskeluoikeus sekä oikeus ryhtyä harjoittamaan palkkatyötä, toimia

itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jäädä sopimuspuolten alueelle sekä myöntää heille samat elin-, palvelus- ja työolot kuin sopimuspuolten omille kansalaisille.

- 4 Sopimuksen 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Syrjimättömyys”, määrätään seuraavaa:

”Sopimuspuolen alueella laillisesti oleskelevia toisen sopimuspuolen kansalaisia ei syrjitä kansalaisuuden perusteella tämän sopimuksen liitteiden I, II ja III määräyksiä soveltaen ja niiden mukaisesti.”

- 5 Sopimuksen 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Muut oikeudet”, määrätään seuraavaa:

”Sopimuspuolet sääntelevät liitteen I mukaisesti erityisesti alla mainittuja henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyviä oikeuksia:

- a) oikeus yhdenvertaiseen kohteluun kansalaisten kanssa taloudellisen toiminnan harjoittamisen aloittamisen ja sen harjoittamisen sekä elin-, palvelus- ja työolojen suhteen;

– –”

- 6 Sopimuksen 13 artiklassa, jonka otsikko on ”Vallitsevan tilan säilyttäminen”, määrätään seuraavaa:

”Sopimuspuolet sitoutuvat sopimuksen allekirjoittamisesta alkaen olemaan toteuttamatta uusia tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia toisen sopimuspuolen kansalaisia koskevia rajoittavia toimenpiteitä.”

- 7 Sopimuksen 16 artiklassa, jonka otsikko on ”Viittaukset yhteisön oikeuteen”, määrätään seuraavaa:

”1. Tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi sopimuspuolet toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta niihin Euroopan yhteisön säädöksiin, joihin viitataan, sisältyviä oikeuksia ja velvollisuuksia vastaavia oikeuksia ja velvollisuuksia sovelletaan niiden välisissä suhteissa.

2. Siinä määrin kuin yhteisön oikeuden käsitteet liittyvät tämän sopimuksen soveltamiseen huomioon otetaan asiaa koskeva Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joka edeltää tämän sopimuksen allekirjoittamista. Tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeinen oikeuskäytäntö annetaan tiedoksi Sveitsille. Sekakomitea määrittää sopimuspuolen pyynnöstä kyseisen oikeuskäytännön seuraukset sopimuksen moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi.”

- 8 Sopimuksen liite I koskee henkilöiden vapaata liikkuvuutta. Sen 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Oleskelu ja taloudellinen toiminta”, todetaan seuraavaa:

”1. Sopimuspuolen kansalaisilla on oikeus oleskella ja harjoittaa taloudellista toimintaa toisen sopimuspuolen alueella II–IV luvussa määrättyjen yksityiskohtaisten

sääntöjen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 10 artiklassa määrätyn siirtymäkauden ja tämän liitteen VII luvun määräysten soveltamista. Tämä oikeus vahvistetaan myöntämällä oleskelulupa tai erityislupa rajatyöntekijöille.

--”

- 9 Saman liitteen 5 artiklan, jonka otsikko on ”Yleinen järjestys”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tämän sopimuksen määräyksillä myönnettyjä oikeuksia voidaan rajoittaa ainoastaan yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen ja kansanterveyteen perustuvilla toimenpiteillä.”

- 10 Kyseisen liitteen III luku koskee ”itsenäisiä ammatinharjoittajia”, joita ovat luvun 12 artiklan 1 kohtaan otetun määritelmän mukaisesti sopimuspuolen kansalaiset, jotka haluavat sijoittautua toisen sopimuspuolen alueelle harjoittaakseen siellä itsenäistä ammattia.
- 11 Saman luvun 13 artiklan, jonka otsikko on ”Itsenäistä ammattia harjoittavat rajatyöntekijät”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Itsenäistä ammattia harjoittavalla rajatyöntekijällä tarkoitetaan sopimuspuolen kansalaista, joka asuu yhden sopimuspuolen alueella ja harjoittaa itsenäistä ammattia toisen sopimuspuolen alueella palaten kotipaikkaansa säännönmukaisesti päivittäin tai vähintään kerran viikossa.”

- 12 Saman luvun 15 artiklan, jonka otsikko on ”Yhdenvertainen kohtelu”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymisen ja itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisen osalta itsenäiselle ammatinharjoittajalle myönnetään vastaanottavassa valtiossa yhtä edullinen kohtelu kuin sen omille kansalaisille myönnetty kohtelu.”

- 13 Sopimuksen liitteessä I olevaan VI lukuun sisältyvän 25 artiklan, joka on luvun ainoa artikla ja jonka otsikko on ”Kiinteän omaisuuden hankinta”, 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Rajatyöntekijällä on samat oikeudet taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi tarkoitettun kiinteän omaisuuden tai toissijaisen asuinpaikan hankkimiseen kuin vastaanottavan valtion kansalaisella. Kyseinen henkilö voi saada luvan loma-asunnon hankkimiseen. Kyseisten henkilöiden osalta tämä sopimus ei vaikuta pääoman sijoittamista taikka rakentamattomien tonttien tai asuntojen kauppaa koskevien vastaanottavan valtion sääntöjen soveltamiseen.”

Kansallinen säännöstö

- 14 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että maanvuokrasopimusten ilmoittamisesta ja vastustamisesta annetun liittovaltion lain (Gesetz über die Anzeige und Beanstandung von Landpachtverträgen; BGBl. I, s. 2075; jäljempänä Landpachtverkehrsgesetz) 2 §:n mukaan maanvuokrasopimusten tekemisestä on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle eli Landratsamtille kuukauden

kuluessa. Kyseinen viranomainen voi lain 4 §:n 1 momentin mukaan vastustaa näin ilmoitettua vuokrasopimusta, jos maanvuokraus merkitsee maan käytön ”epätervettä” tai kannattamatonta jakautumista tai jos vuokra on suhteeton tuottoon nähden. Saman lain 4 §:n 6 momentin mukaan osavaltiot voivat säätää muita vastustusperusteita alueidensa tietyille osille, jos tämä on ehdottoman välttämätöntä maatalouden rakenteeseen kohdistuvien vakavien uhkien torjumiseksi.

- 15 Käytettyään tätä mahdollisuutta Baden-Württembergin osavaltio antoi lain liittovaltion kiinteistökauppalain ja maanvuokralain täytäntöönpanosta (Baden-Württembergisches Ausführungsgesetz zum Grundstücksverkehrsgesetz und zum Landpachtverkehrsgesetz; Gesetzblatt, s. 85; jäljempänä Ausführungsgesetz), sellaisena kuin se oli 21.2.2006; sen 6 §:n 1a momentissa säädetään seuraavaa:

”Maanvuokrasopimusta voidaan osavaltion kyseessä olevalla alueella vastustaa maatalouden rakenteeseen kohdistuvien vakavien uhkien estämiseksi [Landpachtverkehrsgesetzin] 4 §:ssä mainittujen syiden lisäksi myös siinä tapauksessa, että vuokratulla kiinteistöllä kasvatetaan maataloustuotteita, jotka on tarkoitettu vietäviksi tullivapaasti yhteismarkkinoiden ulkopuolelle, mikä johtaa kilpailun vääristymiseen.”

- 16 Ausführungsgesetz korvattiin 1.7.2010 lukien maatalouden rakenteen parantamista Baden-Württembergin osavaltiossa koskevista toimenpiteistä 10.11.2009 annetulla lailla (Gesetz über Maßnahmen zur Verbesserung der Agrarstruktur in Baden-Württemberg; Gesetzblatt s. 645), jonka 13 §:n 3 momentin toisen virkkeen sisältö vastaa Ausführungsgesetzin 6 §:n 1a momenttia.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 17 Graf, joka on sveitsiläinen maanviljelijä, jonka toimipaikka sijaitsee Sveitsissä lähellä Saksan rajaa, ja Engel, joka omistaa maatalousmaata Baden-Württembergin osavaltiossa, toimittivat 22.4.2010 Landratsamt Waldshutin hyväksyttäväksi 26.2.2006 allekirjoitetun maanvuokrasopimuksen. Sen mukaan Engel vuokraa Grafille 369 aaria lähellä Sveitsin rajaa sijaitsevaa peltomaata, jonka vuosivuokra on 1200 euroa. Graf aikoo viedä tältä maa-alueelta saadut tuotteet Sveitsiin.
- 18 Landratsamt Waldshut vastusti 17.6.2010 tekemällään päätöksellä vuokrasopimusta ja vaati sopimuspuolia päättämään sen viipymättä. Se totesi tosin, että sveitsiläiset maanviljelijät ovat Landpachtverkehrsgesetzin mukaisessa hyväksymismenettelyssä itsenäistä ammattia harjoittavina rajatyöntekijöinä samassa asemassa kuin saksalaiset maanviljelijät, mutta katsoi kuitenkin, että vuokrasopimuksen hyväksyntä on evätävä Ausführungsgesetzin 6 §:n 1a momentin nojalla. Landratsamt Waldshut totesi, että kyse oli kilpailun vääristymisestä ja että saksalaiset maanviljelijät, joilla oli tarvetta laajentaa pinta-alaltaan vähäisiä tilojaan, olivat osoittaneet kiinnostuksensa vuokrata kyseisen maa-alan alueella sovellettavaan käypään hintaan. Kyse oli näin ollen maa-alueen epäterveestä jakautumisesta.
- 19 Graf ja Engel riitauttivat tämän päätöksen Amtsgericht Waldshut-Tiengenissä (Waldshut-Tiengenin alioikeus) ja väittivät erityisesti, että Ausführungsgesetzin 6 §:n 1a momentti on sopimuksen vastainen.
- 20 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin huomauttaa, että kyse on kilpailun vääristymisestä, koska Graf voi saada Saksassa kasvattamistaan tuotteista huomattavasti paremman hinnan Sveitsissä kuin hän voisi saada Saksassa. Kansallinen

tuomioistuinin katsoo, että Landratsamt Waldshutin ilmoittama vuokrasopimuksen vastustaminen on pätevä, jos Ausführungsgesetzin 6 §:n 1a momentti on yhteensopiva sopimuksen kanssa.

- 21 Amtsgericht Waldshut Tiengen päätti tämän seikan huomioon ottaen lykätä ratkaisun antamista ja esitti unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [Ausführungsgesetzin] 6 §:n 1a momentti yhteensopiva – – sopimuksen – – kanssa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 22 On todettava, että sopimuspuolen alueelle sijoittautuneen maanviljelijän, joka on itsenäistä ammattia harjoittava rajatyöntekijä ja joka vuokraa toisen sopimuspuolen alueella sijaitsevaa maatalousmaata, tilanne kuuluu sopimuksen soveltamisalaan riippumatta sen taloudellisen toiminnan tarkoituksesta, jota varten maanvuokrasopimus on tehty.
- 23 Seuraavaksi on muistutettava oikeuskäytännöstä käyvän ilmi, että sopimuksen liitteessä I olevan 15 artiklan 1 kohdassa, joka koskee itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimista, vahvistettu yhdenvertaisen kohtelun periaate pätee sekä saman liitteen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin ”itsenäisiin ammatinharjoittajiin” että 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin ”itsenäistä ammattia harjoitaviin rajatyöntekijöihin”, kuten sveitsiläisiin maanviljelijöinä toimiviin rajatyöntekijöihin (ks. asia C-13/08, Stamm ja Hauser, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-11087, 47–49 kohta ja tuomiolauselma).

- 24 Näin ollen on selvítettävä, onko sopimuksen liitteessä I olevan 15 artiklan 1 kohdassa itsenäistä ammattia harjoittavien rajatyöntekijöiden osalta vahvistettu itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimista koskeva yhdenvertaisen kohtelun periaate esteenä pääasian kohteena olevan kaltaiselle lainsäädännölle.
- 25 On todettava, että pääasian kohteena olevalla lainsäädännöllä ei sen sanamuodon mukaan syrjitä suoraan kansalaisuuden perusteella, koska toimivaltainen hallinto voi vastustaa maanvuokrasopimuksia sopimuspuolten kansalaisuudesta riippumatta, jos tässä lainsäädännössä säädetyt edellytykset täyttyvät.
- 26 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaatteella, joka on unionin oikeuden käsite, kielletään paitsi kansalaisuuteen perustuva avoin syrjintä myös kaikki peiteltyyn syrjintään muodot, joissa muita erotteluperusteita soveltaen päädytään tosiasiaa samaan tulokseen (ks. esim. asia C-278/94, komissio v. Belgia, tuomio 12.9.1996, Kok., s. I-4307, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämä oikeuskäytäntö, joka oli jo annettu sopimuksen allekirjoittamispäivänä, on sopimuksen 16 artiklan 2 kohdan mukaan pätevä myös sopimusta sovellettaessa.
- 27 Siitä, merkitsevätkö pääasian kohteena olevan kaltaisessa lainsäädännössä maanvuokrasopimuksen kieltämisen osalta säädetyt edellytykset tosiasiallisesti välillistä syrjintää, on riittävää todeta, että sikäli kuin Sveitsiin sijoittautuneista rajatyöntekijöistä, jotka viljelevät maatalousmaata Saksassa, huomattavasti suurempi määrä on Sveitsin kuin Saksan kansalaisia, kyse on tällaisesta välillisestä syrjinnästä (ks. vastaavasti asia C-107/94, Asscher, tuomio 27.6.1996, Kok., s. I-3089, 37 ja 38 kohta).

- 28 Pääasian kohteena olevassa lainsäädännössä säädetyt edellytykset haittaavat pääasiallisesti sveitsiläisiä maanviljelijöitä.
- 29 Tällaisen syrjinnän tultua todetuksi on selvitettävä, voidaanko se perustella jollakin sopimuksessa tarkoitetulla syyllä.
- 30 Heti aluksi on korostettava, että Landratsamt Waldshutin mainitsema kilpailun vääristyminen, joka johtuu siitä, että Grafen kaltaiset sveitsiläiset maanviljelijöinä toimivat rajatyöntekijät saivat Saksassa kasvattamistaan tuotteista huomattavasti paremman hinnan Sveitsissä kuin jos he myisivät ne Saksassa, ei ole sopimuksen liitteessä I olevan 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu syy, johon voitaisiin vedota sopimuksen määräyksillä myönnettyjen oikeuksien rajoittamiseksi.
- 31 Landratsamt Waldshut viittaa myös aluesuunnittelua koskevaan tavoitteeseen sopimuksen liitteessä I olevan 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna yleiseen järjestykseen perustuvana syynä.
- 32 Kyseisen määräyksen mukaan yleinen järjestys on syy, jonka perusteella sopimuksella myönnettyjä oikeuksia voidaan rajoittaa. Vaikka sopimusvaltiot ovat periaatteessa vapaita määrittelemään kansallisten tarpeidensa, jotka voivat vaihdella valtiosta ja aikakaudesta toiseen, mukaisesti yleisen järjestyksen asettamat vaatimukset, jäsenvaltiot eivät kuitenkaan voi kukin yksinään määritellä niiden ulottuvuutta ilman unionin tuomioistuimen valvontaa (ks. vastaavasti asia C-33/07, Jipa, tuomio 10.7.2008, Kok., s. I-5157, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämän toteamuksen valossa ”yleisen järjestyksen” käsitettä on tarkasteltava ja tulkittava sopimuksen asiayhteydessä ja sen tavoitteiden mukaisesti.

- 33 On tärkeää huomata, että sopimus on osa Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisiin suhteisiin liittyvää yleisempää asiayhteyttä ja että vaikka Sveitsi ei ole halunnut liittyä osaksi Euroopan talousaluetta ja unionin sisämarkkinoita, lukuisat sopimukset, jotka kattavat laajoja asia-alueita ja joissa määrätään tietyiltä osin perustamissopimuksessa määrättyihin oikeuksiin ja velvoitteisiin rinnastuvista erityisistä oikeuksista ja velvoitteista, liittävät sen kuitenkin Euroopan unioniin. Näiden sopimusten, kuten myös pääasian kohteena olevan sopimuksen, yleisenä tavoitteena on saada aikaan tiiviimmät taloudelliset siteet Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välille. Näin ollen sopimuksen liitteessä I olevan 5 artiklan 1 kohdassa tyhjentävästi lueteltuja syitä perusteina poikkeamiselle sopimuksen perustavanlaatuisista säännöistä, kuten yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta, on tulkittava suppeasti.
- 34 Tästä näkökulmasta katsottuna on pääteltävä, että vaikka aluesuunnittelu ja maatalousalueiden järjevä jakautuminen voivat tietyissä olosuhteissa merkitä yleisen edun mukaista oikeutettua tavoitetta, pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset säännöt, jotka koskevat maatalousmaan vuokraamista, eivät voi missään tapauksessa kuulua sopimuksen liitteessä I olevan 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ”yleisen järjestyksen” käsitteen piiriin, eikä niillä voida rajoittaa sopimuksella myönnettyjä oikeuksia.
- 35 Lisäksi on todettava, että pääasian kohteena olevan kaltainen kansallinen lainsäädäntö, joka olisi syrjivä, olisi myös uutena rajoittavana toimenpiteenä vastoin sopimuksen 13 artiklassa määrättyä standstill-lauseketta.
- 36 Edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että sopimuksen liitteessä I olevan 15 artiklan 1 kohdassa vahvistettu yhdenvertaisen kohtelun periaate on esteenä pääasian kohteena olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuudesta vastustaa maanvuokrasopimusta, joka koskee tämän jäsenvaltion tietyllä alueella sijaitsevaa maa-aluetta ja joka on tehty tässä jäsenvaltiossa asuvan henkilön ja toisen sopimuspuolen alueella asuvan rajatyöntekijän välillä, sillä perusteella, että vuokratulla kiinteistöllä tuotetaan maataloustuotteita, jotka on tarkoitettu vietäviksi tullivapaasti

unionin sisämarkkinoiden ulkopuolelle, mikä johtaa kilpailun vääristymiseen, jos kyseisen lainsäädännön soveltaminen vaikuttaa huomattavasti suurempaan määrään toisen sopimuspuolen kansalaisia kuin sen jäsenvaltion kansalaisia, jonka alueella tätä lainsäädäntöä sovelletaan. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa, todentuuiko viimeksi mainittu seikka sen käsiteltävänä olevassa asiassa.

Oikeudenkäyntikulut

37 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimuksen, joka allekirjoitettiin Luxemburgissa 21.6.1999, liitteessä I olevan 15 artiklan 1 kohdassa vahvistettu yhdenvertaisen kohtelun periaate on esteenä pääasian kohteena olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuudesta vastustaa maanvuokrasopimusta, joka koskee tämän jäsenvaltion tietyllä alueella sijaitsevaa maa-aluetta ja joka on tehty tässä jäsenvaltiossa asuvan henkilön ja toisen sopimuspuolen alueella asuvan rajatyöntekijän välillä, sillä perusteella, että vuokratulla kiinteistöllä tuotetaan maataloustuotteita, jotka on tarkoitettu vietäviksi tullivapaasti unionin sisämarkkinoiden ulkopuolelle, mikä johtaa kilpailun vääristymiseen, jos kyseisen lainsäädännön soveltaminen

vaikuttaa huomattavasti suurempaan määrään toisen sopimuspuolen kansalaisia kuin sen jäsenvaltion kansalaisia, jonka alueella tätä lainsäädäntöä sovelletaan. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa, toteutuuko viimeksi mainittu seikka sen käsiteltävänä olevassa asiassa.

Allekirjoitukset